

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 28 Mart 2024
Sayı: 136

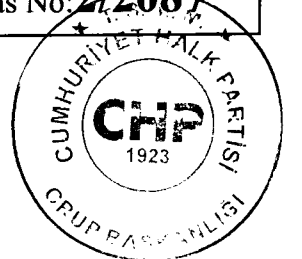
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Hayvanları Koruma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 14.03.2024

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Adalet
Esas Komisyon	Çevre
Tarih: 29-3-2024	Esas No: 2/2087

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİGİ
29 Mart 2024
Numara:

T B M M GENEL MURAK
29 Mart 2024
1408602

GENEL GEREKÇE

Hayvanlar çok eski tarihlerden beri deneysel amaçlarla kullanıldığı için hayvan haklarının korunması yönünde yapılan ilk düzenlemeler de hayvanların deneysel çalışmaları konusuna karşıt yapılan düzenlemelerdir. Hayvanlar haklarına ilişkin birçok ülkede düzenlemeler yapılmış, UNESCO öncülüğünde Hayvan Hakları Evrensel Bildirgesi düzenlenerek 1978 yılında kabul edilmiştir. Söz konusu Bildirgede hayvan haklarına uluslararası boyutta yer vermiş ve sahipli, sahipsiz ayrımı yapılmamıştır.

Ülkemizde ise ilk yasal düzenleme Ev Hayvanlarının Korunmasına Dair Sözleşme ve 24 Haziran 2004 tarihinde kabul edilen 5119 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'dur. 5119 sayılı Kanunda bütün hayvanların eşit ve yaşam hakkının olduğuna ilişkin hüküm bulunmaktadır. Yine hayvanlara ilişkin olarak mevzuatımızda birçok kanun hükmü bulunmaktadır. Türk Ceza Kanunu'nda hayvanlarla ilgili olarak doğrudan veya dolaylı birçok hüküm bulunurken Anayasamızın orman varlığı ve orman alanlarının korunması ile ekosistemin korunmasının sağlanmasına ilişkin düzenlemeleri ile hayvanların korunması açısından da büyük önem taşımaktadır. Çevrenin bir unsuru olan hayvanların korunmasının gerekliliği, hukukun genel amaçları içinde yer almaktadır.

Mevzuatımızda hayvan haklarına ilişkin doğrudan ve dolaylı birçok hüküm bulunsa da günümüzde hayvan hakkı ihlalleri yeterince engellenememektedir. Son dönemlerde hayvanlara karşı kötü muamele git gide artmaktadır. Hayvanlara karşı yapılan haksız muameleler sonucunda hayvanlar acı ve işkence çekmekte, aç kalmakta hatta ölmektedir. Kendi haklarını, canlarını savunma imkân ve olanağı bulunmayan canlıların hayatını kolaylaştırmak ve Hayvan Hakları Evrensel Bildirgesi ve 5119 sayılı Kanunun gereği gibi hayvanların yaşam hakkının ihlallerinin önüne geçilmesi gerekmektedir. Her ne kadar mevzuatımızda hayvanlara işkence eden, zalimce muamelelerde bulunan, öldüren kişilerin cezalandırılması için düzenleme bulunsa da söz konusu düzenleme caydırıcılıktan uzaktır. Halbuki hayvanlara zarar veren kötü niyetli kişiler etkin, akılcı, tutarlı ve işlevsel kanunlarla karşılaşsalar kişiler üzerindeki suç işleme hususundaki caydırıcılık artacaktır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle birlikte işbu kanun teklifi ile de 5119 sayılı Kanunla düzenlenen adli cezalar maddesinde öngörülen cezaların alt ve üst sınırı artırılarak ve ev hayvanı, evcil hayvan ayrımı kaldırılarak tüm hayvanlara eşit bir şekilde zarar verenlerin etkin cezalarla karşılaşması, caydırıcılığın artması ve hayvanların hayatlarının kolaylaştırılarak kötü niyetli kimselerden daha etkin bir şekilde korunması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 – 5119 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu’yla düzenlenen adli cezalar maddesinde öngörülen cezaların alt ve üst sınırı artırılarak, ev hayvanı, evcil hayvan ayrımı kaldırılarak tüm hayvanlara eşit bir şekilde zarar verenlerin etkin cezalarla karşılaşması, caydırıcılığın artması ve hayvanların hayatlarının kolaylaştırılarak kötü niyetli kimselerden daha etkin bir şekilde korunması amaçlanmaktadır.

MADDE 2 – Yürürlük maddesidir.

MADDE 3 – Yürütme maddesidir.

5199 SAYILI HAYVANLARI KORUMA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 – 24.6.2004 tarihli ve 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununun 28/A maddesinin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü, beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Nesli yok olma tehlikesi altında olan bir hayvanı öldüren kişi bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası; bir hayvan neslini yok eden kişi on yıldan on beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

12 nci madde kapsamındaki hayvan kesimleri ile 13 üncü maddenin birinci fıkrasında belirtilen hususlar dışında bir hayvanı kasten öldüren yedi yıldan on iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Hayvanlara cinsel saldırıda bulunan kişi beş yıldan on yıla kadar hapis ve yüz günden az olmamak üzere adli para cezası ile cezalandırılır.

14 üncü maddenin birinci fıkrasının (m) bendinde düzenlenen yasağa aykırı davranmak suretiyle bir hayvana işkence eden veya acımasız ve zalimce muamelede bulunan beş yıldan on yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

11 inci maddenin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi saklı kalmak üzere, hayvanları dövüştüren kişi iki yıldan beş yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.”

MADDE 2 – Bu Kanun yayımlandığı gün yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

